

1927

G O S P O D A R

Št. 9.

Davek na telesno delo.

(Z upoštevanjem določb novega fin. zakona za leto 1927./28.)

Ta davek, ki je v veljavi od 1. aprila 1925, znaša 3:30 Din vsakih 100 Din zasluzka. Teh 3:30 Din je porazdeljenih takole:

- a) na državni davek in druge državne pribitke odpade 2 Din;
- b) na invalidni davek 5:50 Din;
- c) na izredni drž. pribitek 0:60 Din;
- č) na komorsko doklado 0:20 Din; tedaj skupno 3:30 Din na vsakih 100 Din zasluzka.

Za letni zaslužek je smatratni vse plačilo v gotovini in v naravi za redno delo. Plačilo za delo, opravljeno preko dogovorjenega (navadno osemurnega) delovnega časa ni šteti v davku zavezani zaslužek. Pri deklah in hlapcih, ki delajo čez osem ur, se obdavčijo zasluzek pravilno za toliko zmanjša, kolikor delajo čez 8 ur. Plačilo v naravi (hrana, stanovanje, razsvetljava, kurjava itd.) ocenjujejo davčna oblastva po krajevnih razmerah, ga prištejejo zaslužku v gotovini in skupno obdavčijo. Vrednost dogovorjene hrane se mora ceniti z najmanj 240 Din in največ 480 Din mesečno, vrednost stanovanja pa (z eventualno kurjavo in razsvetljava) z 60 Din najmanj in največ 120 Din mesečno. Delavcem, ki delajo le gotovo letno dobo (kot so n. pr. zidarji, ki ne delajo celo leto, ampak le v lepem vremenskem času), se dnevni zaslužek v tej delavni dobi preračuna na celo leto, in to na ta način, da se znesek dnevnega zasluzka pomnoži s številom letnih delavnih dni (300) in je potem tako izračunana vsota smatrati za letni zaslužek.

Kdo je zavezan plačevanja tega davka? Zavezani temu davku so: hišna služinčad; kmetijski dninarji (v kolikor niso samo sezonski in so oproščeni kot razvidno dalje spodaj); dninarji po mestih in trgih (nosači, čistilci itd.); delavci rokodelskih obrtov in trgovskih obratov (v kolikor niso kot kvalificirani pomočniki po novem finančnem zakonu izločeni in zavezani plačevanju davka na zaslužek privatnih nameščencev v zmislu čl. 79/Vl. fin. zakona za l. 1927./28.); natakari in vse drugo gostilniško in kavarniško osebo; delavci v vseh obratovalnicah in podjetjih, ki opravljajo pretežno fizično delo (po novem fin. zakonu tedaj tudi delavci državnih podjetij, ki so bili dozdaj oproščeni in so plačevali davek po čl. 5 zakona o odmeri davka za leto 1920.-1922. v Srbiji in Črnigori, plačujejo z letom 1927. ta telesni davek); vsi tovarniški delavci, gradbeni, transportni itd. Vsi ti pa pod pogojem, da znaša njihov letni zaslužek, izračunan kot spod omenjeno 6000 (preje 5000 Din).

Kdo je oproščen plačevanja tega davka?

- a) Telesni delavci, ki niso še izpolnili 18. leto starosti;

b) oni, ki so že prekoračili 65. leto starosti;

c) vsi, ki njihov zaslužek ne doseže letno 6000 Din;

č) sezonski kmetijski delavci (dninarji), ki samo semtertija delajo drugod, pa imajo večinoma tudi sami malo posestvo.

Kako se plačuje ta davek?

Možni so trije načini. Telesni delavci, ki opravljajo delo neodvisno od gospodarja (sluge, dninarji, ulični prodajalci, čistilci itd.), morajo sami predložiti vsako leto prijave, oblastvo jim odmeri in davek zapade kot drugi neposredni davki vsako četrletje ena četrtnina.

Od telesnih delavcev, ki so uslužbeni v podjetniških, industrijskih, sploh tvorniških podjetjih, v trgovini na debelo, pobira davek delodajalec neposredno pri izplačilu in ga odvede davčnemu uradu.

Vsem drugim odmerja davek davčno oblastvo. Delodajalec mora delavca v treh dneh po sprejemu v službo prijaviti oblastvu, za kar dobi na zahtevo potrdilo. Delodajalec odteguje odmerjeni davek za čas, ko je delavec pri njem v službi, ob izplačilu in ga odvaja davčnemu uradu, ki mora na njegovo zahtevo izstaviti davčno knjižico za delavca, ki se beleži vanjo plačani davek ob izstopu iz službe, ali prehodu v drugo službo. Ta potrdila izdajajo delodajalci lahko tudi v posebni knjižici in so vsa taka potrdila kolka prosta.

Vsak delodajalec jamči za plačilo davka svojih delavcev za ves čas, ki ga prebijejo v njegovi službi. Če delavca ne prijavi, ali prijavi manjši kot resnični zaslužek, plača vso razliko delodajalec sam.

Proti pogrješnim izračunanjem davka imajo delavci pravico zahtevati popravek ali povračilo preveč odtegnjenih zneskov, in sicer oni, ki plačajo davek po prijavi, v šestih mesecih od dne, ko so bili obveščeni o odmerjenem davku, oni, ki jim pa delodajalci odtegujejo davek, v šestih mesecih od dne, ko jim je bil davek odmerjen.

Cene umetnih gnojil in galice.

Kmetje se pritožujejo, da cena umetnim gnojilom in galici ni nič nižja, četudi je bila carina odpravljena. To je treba pojasniti, da ne bo nepotrebnega razburjenja in neopravičenega obtoževanja. Najprej treba poudariti, da je bila carina ukinjena samo na čilski soliter in na modro galico, ostala pa je v veljavi še za superfosfat, ki ga pa itak izdelujemo v domačih tvornicah in za Tomasovo žlindro. Čilski soliter je bil prej ocarinjen s približno 1.30 Din pri kilogramu. Prodajna cena v minolem letu je znašala 5.20 dinarjev letos pa 4.50 Din za kilogram. Znižanje prodajne cene ni v istem razmerju kakor je ukinjena carina, ker mu je bila

lani cena v Čile nižja nego letos in ker je morala letos naša država dobavljati to blago iz Hamburga namesto iz Sušaka kakor lani, kar pomenja samo na prevoznih stroških podražitev za 40 para pri kilogramu. Cena čilskemu solitru je torej primerna.

Za Tomasovo žlindro carina še ni ukinjena. V minolem letu je stala okrog 1.40 Din, letos pa 1.60 Din, ker so se tvornice, nemške in francoske, združile in dvignile ceno. Uvozna carina znaša okrog 24 para pri kilogramu. Superfosfat je letos nižji v ceni kakor lani in stane okrog 65 Din za 100 kilogramov in to v zvezi uvozni carini od 24 para pri kilogramu. Vendar tega gnojila ne uvažamo, ker imamo v državi troje tvornic: Hrastnik, Koprivnica in Subotica, ki ga izdelujejo v zadostni množini. A nov dušik se je od minolega leta pocenil za okrog 40 para pri kilogramu in stane danes v pločevinastih bobnih po 310 Din. Upanje je, da se bo še nekoliko pocenil. Izdelujemo ga doma v dveh tvornicah: v Rušah pri Mariboru in v Šibeniku v Dalmaciji in ga izvažamo v velikih količinah. Uvozna carina na to gnojilo prav nič ne škoduje domačim cenam, ker je v inozemstvu dražji nego pri nas. Kalijeve soli kaj niti nimajo nikake uvozne carine. Tudi pri teh gnojilih so se francoski in nemški proizvajatelji v zadnji dobi združili in zvišali cene tako, da se je blago podražilo za približno 20 par pri kilogramu.

Modra galica se je lani prodajala po 7.60 Din letos jo pa oddaja Kmetijska družba v Ljubljani po Din 6.10 za kilogram pri odjemu celega vagona. K temu je treba torej prišteti še prevoznino iz Ljubljane do namembne postaje in stroške razdeljevanja. Carina je bilo letos v celoti ukinjena, kar znaša 132 para pri kilogramu; lani je bila ukinjena le za polovico to je za 66 para. Cena galici pri Kmetijski družbi je torej zelo nizka. Kako ceno bodo nastavili trgovci, to je pač druga stvar.

Iz tega torej sledi: da je bila letos v primeri z lanskim letom ukinjena uvozna carina samo pri čilskem solitru (za Din 1.32) in pri modri galici (za 66 para); in za to carino se je cena blagu tudi znižala. Ostala je še samo carina na Tomasovo žlindro in superfosfat. Na druga umetna gnojila pa ni uvoznih carin.

Gnojenje hmelja.

Že davno so hmeljarji dognali, da je rodovitost hmeljnika mogoče ohraniti samo s pomočjo izdatnega gnojenja. To ugotovitev so pojasnila tudi znanstvena preizkuševanja. Potreba hmelja po gnoju izhaja namreč odtod, ker rabi ta rastlina za svoj razvoj in plod znatno večje količine hrane nego n. pr. pšenica. En hektar hmelja porabi namreč za napravo trte, listov in ploda približno triinpolkrat več dušičnate in kalijeve hrane nego ista površina pšenice. Tudi apna rabi hmelj precej.

noge kmetijstva, ki so v zvezi z vinarstvom. Člani društva dobijo list brezplačno; za nečlane stane 40 Din. Članarina znaša za tekoče leto 20 Din.

Vinogradniki in prijatelji vinogradništva pristopite k Vinarskemu društvu, ki si je stavilo kot svojo glavno nalogo ščititi v sedanjem težavnem gospodarskem položaju le Vaše interese. Prijave sprejema društveni tajnik ing. Ivo Zupanič, srednja vinarska in sadjarska šola v Mariboru.

Stanje našega kmetijstva.

(Iz poročila poslanca dr. Milavca v ljubljanski oblasni skupščini.)

Uvodoma moram najprej konstatirati, da so se smernice, katere dajejo razni predlogi, po možnosti upoštevale. Gospodje iz kmetijskega odbora morajo to potrditi.

Kriza kmetijstva.

Visoki zbornici je znano, da je naše slovensko kmetijstvo v krizi in da se bliža naš kmet obubožanju in to s precej hitrimi koraki. —

Dva pojavi, gospodje poslanci, meni veliko povesta. Ko smo študirali v gimnaziji, nas je bilo kmetijskih fantov velika večina. Danes je drugače. Razmeroma malo kmetijskih sinov vidimo po šolah in zdravnik, ki ima nalogo zdravniško pregledovati dijake, mi je pravil, da so kmetički sinovi iznev vseh najbolj sestradani. Zakaj? Kmetisko posestvo danes ne prenese stroškov za vzdrževanje otroka v šoli!

In drug pojav: Naš kmet leze zopet v dolgove in to danes, ko obstoji tendenca, da se naš dinar dvigne in ko cena kmetiskim posestvom pada. Kako mora naš kmet v dolgove, povedo tele številke: V Sloveniji je bilo l. 1920 18 javnih dražb kmetijskih zemljišč, l. 1923 že 76 in l. 1925 že 481!

Naše kmetijstvo je v zadnjih letih pred vojno polagoma napredovalo. Svetovna vojna je napredek ustavila, pridobitve prejšnjih let deloma uničila. Vojska je zahtevala od našega kmeta največji davek, krvni in naravni. (Tako je!)

In po vojski! Centralne vlade niso razumele potreb našega kmetijstva; v državnih proračunih vidimo, da se je kmetijstvo vse premalo upoštevalo, v 8 do 10 milijardnih proračunih najdemo razmeroma male zneske, 200 milij. dinarjev in še od tega so šle znatne vsote za osebne izdatke in mnogo se je dalo za brezkoristne podpore zgolj strankarskega značaja.

Protí centralizmu.

Visoka zbornica! Mi vidimo, da se centralizacija uprave in pospeševanja kmetijstva ni obnesla. Lahko bi bili merodajni faktorji že poprej prišli do tega spoznanja, mnogo škoda bi bilo preprečene in mnogo dobrega bi se napravilo. Danes menda ni nikogar več, ki bi se upiral temu, da preide skrb za pospeševanje kmetijstva v oblasne skupščine. (Viharno pritrjevanje cele zbornice.)

Mi bomo nadaljevali delo dež. odbora na polju kmetijstva. Mi moramo ustaviti in zavezati propadanje našega kmeta. Dejstvo je, da imamo v Sloveniji ogromno večino malih kmetij in da je velika večina slovenskih kmetijskih gospodarstev pasivna.

Najvažnejše panoge našega kmetijstva.

Dobra tretjina naše poljedelske zemlje služi poljedelstvu v ožjem pomenu besede, polovica služi živinoreji, ostanek pa odpade na vrtove, vinograde in močvirja. Iz posameznih statistik ugotovimo, da ne pride na enega kmetijskega prebivalca niti polovica hektarja njiv (0.46 ha) in če vzamemo v poštev vse prebivalstvo v oblasti, pride na osebo komaj dobra četrtnina ha (0.29 ha). In iz tega sledi, da pridelamo najvažnejšega hrane, t. j. žita mnogo premalo celo za prehrano kmetijskega prebivalstva samega, dočim nekatere druge pridelke lahko izvažamo (krompir, sadje itd.).

Za slovenskega kmeta je važen del kmetijskega gospodarstva živinoreja, važnejši še kakor poljedelstvo. Kakor sem že omenil, služi skoraj dve tretjini kmetijske zemlje živinoreji. Po statistiki iz l. 1924 pride na 1000 kmetijskih prebivalcev 91 konj, 612 govedi in 460 prašičev. V primeri s statistiko iz l. 1901 smo nekoliko nazadovali. Večina naših poljedelcev oz. živinorejcev je malih posestnikov in redi živine komaj za najnujnejšo domačo potrebo (mleko, vprega, gnoj.)

Tretja panoga našega kmetijstva je gozdarstvo. Nad eno četrtnino gozdov je v rokah 285 veleposestnikov, ostalo v rokah srednjih in malih posestnikov, tako da pride na enega veleposestnika povprečno 640 ha gozda, na enega malega kmeta pa povprečno 1.77 ha, kar je tudi za domačo porabo premalo. Gozdovi so največje bogastvo Slovenije, najvažnejše naše izvozno blago. Večji posestnik krije iz gozdov primanjkljaje svojega poljedelstva, ogromna večina pa tega ne more, ker ima gozda komaj za najnujnejše lastne potrebe. Pa tudi tukaj gre na slabše, ker so mnogi vsled krize v poljedelstvu bili primorani izsekati svoje gozdove.

Visoka zbornica! V velikih obrisih sem podal sliko našega kmetijstva. Niti poljedelstvo, niti živinoreja nista v stanu zadostno preživljati malega in srednjega kmeta, gozdov pa tudi nima toliko, da bi iz njih kril svoje primanjkljaje. — Malega in srednjega kmeta ne more več preživljati domača zemlja, zato vidimo pojave: zadolževanje, beg od doma v mesta in industrijske kraje, kar veča brezposelnost. Kriza je tukaj! Kateri so vzroki te krize in sredstva za odpomoč?

(Dalje prihodnjije.)

Denar.

g Uradni tečaji za maj 1927. Finančni minister je določil nastopne službene tečaje za mesec maj: 1 angleški funt 276.50 dinarjev, 1 turška lira 247.20, 1 napoleon-dor 218.70 Din, 1 turška lira 247.20, 1 kanadski dolar 56.40 Din, 1 ameriški dolar 56.85, 1 kanadski dolar 56.40 Din, 1 nizozemski goldinar 22.75 Din, 1 švedska krona 15.20 Din, 1 danska krona 15.16 Din, 1 norveška krona 14.40 Din, 1 zlata nemška marka 13.50 Din, 1 švicarski frank 10.95 Din, 1 madžarski pengő 9.95 Din, 1 španska peseta 10 Din, 1 avstrijski šiling 8 Din, 1 belgijski belg 7.90 Din, 1 poljski zlatnik 6.85 Din, 1 italijanska lira 8.20 dinarjev, 1 francoski frank 2.28 Din, 1 češka krona 1.68 Din, 1 grška dragma 0.75 Din, 1 bolgarski lev 0.41 Din, 1 rumunski lej 0.36 Din.

g Dvig italijanske lire. Ze precej časa se razburja javnost zaradi močnega dviga italijanske lire. Temu pa ni morda vzrok zboljšanje italijanskih financ in zmanjšanje obtoka bankovcev, ampak je to posledica velikega dotoka tujega kapitala v obliki deviz. Amerika je namreč posodila Italiji okrog 153 milijonov dolarjev (8700 milijonov dinarjev), Ker pa zaradi deflacijske vladne politike ni mogoče na podlagi teh deviz izdati novih novčanic, se je ponudba deviz povečala in povzročila naraščanje lire. — To pa ni posebno razveseljivo za italijansko gospodarstvo, še manj pa za njeno industrijo, ki ji je izvoz popolnoma zaprt. Nasprotno se uvoz veča in je posebno za našo lesno tržišče to izredno ugodno, ki pridno izvažava v to državo. Vendar ni ravno gotovo, če bo ta dvig še dolgo trajal in kako visoko ga bodo finančniki gnali. Omeniti je tu, da se je v zadnjem času lire polotila v inozemstvu tudi poklicna špekulacija, vsled česar so mogoča presenečenja v tej ali oni smeri. Tako je začetkom minolega tedna poskočila lira od 310 Din za 100 lir naenkrat na 330 Din v Zagrebu, toda čez par dni zopet padla nazaj na 300 Din. Na vsak način treba pri kupčiji z Italijo največje previdnosti. Italijanskemu gospodarstvu bo pa to valovanje na vsak način škodovalo. Splošno se pričakuje, da se bo lira na sedanji višini začasno obdržala.

Cene.

g Ljubljanski trg. Promet na ljubljanskem trgu je v zadnji dobi stalen in brez posebnih sprememb. Edino kar je zabeležiti, je izreden dotok krompirja, ki ga kmetovalci dovažajo v velikih množinah na trg sedaj, ko so ga večinoma posadili. Zaradi tega so mu tudi cene padle od 2 na 1 Din. Iz ptujskega okraja se sliši, da se ga tam dobi že po 50 para. Nepraktično je od kmetovalcev, ki zadržujejo krompir, dokler so cene primerne, ko se pa bliža saditev, ga vržejo v velikih množinah na trg, pri tem si pa sami izpodbijajo cene. — Zelenjave je na trgu obilo in zato tudi cene popuščajo. Ostalim živilom so cene neizpremenjene. — Cene krmilom so nekoliko popustile. Tako se prodaja seno za 100 kg od 75 do 80 Din, otava 75—85 Din, slama 30—45 Din, škopi 1.25 do 1.50 Din za komad.

g Žitni trg. Kljub temu, da so poročila o stanju posevkov v Evropi v splošnem povoljna, je na žitnih tržiščih opaziti okrepitev cen. To pa zaradi tega, ker je bila kupčija v Evropi že več mesecev precej mrtva in so zato zaloge že pošle. Te visoke cene se pa predvidoma ne bodo držale. Važno je namreč to, da tudi Rusija poroča o ugodnem stanju svojih posevkov in polagoma dobiva zopet svoj nekdanji svetovni pomen na žitnem trgu. — Na našem žitnem trgu so cene še precej stalne. Tako beleži Novosadska blagovna borza te-le cene: Pšenica baška za 100 kg v celih vagonih 307.50 do 308 Din, oves baški 187.50 Din, koruza baška, okolica Nový Sad 160 do 161 Din, banatska 156.50 Din, moka baška >0c 450—460 Din, otrobi sremski 165 Din.

g Položaj na tržišču jaje. V zadnjem času so se v naši državi gibale nakupne cene med 75 do 85 para komad, a na drobno se dobi na slovenskih mestnih trgih komad po 0.75 do 1 Din po kakovosti. Iz Slovenije se je izvažalo precej blaga, a se obeta zmanjšanje izvoza, ker povpraševanje v inozemstvu popušča. Nemčija pokriva svojo potrebo z ruskim blagom, ki prihaja v velikih količinah na tamošnja tržišča. Anglija je zadostno preskrbljena z domačimi, inozemskimi in prekomorskimi jajci. Zelo je popustilo povpraševanje po našem blagu s strani Italije.

g Znižanje cene soli. Dne 27. aprila je monopolska uprava z brzobjavno okrožnico obvestila vsa monopolska skladišča soli, da je odobreno znižanje monopolske takse za sol. Zaradi tega se zniža cena kuhinjski soli za 20 odstotkov. Istočasno se zniža tudi odškodnina za vreče od 16 na 12 Din. Monopolska skladišča soli so za nekoliko dni ustavila oddajo soli, dokler ne dobe še pismenega navodila. Na to se bo oddajala sol po novi ceni.

g Lesni trg. V zadnjem času smo izvozili v Italijo precej gradbenega lesa, četudi so cene z ozirom na dvig lire precej nizke. Tudi gradbena delavnost v Italiji ni posebno živahna, kar je v zvezi s krizo deflacijske politike. V splošnem je lesna industrija z naročili zadostno preskrbljena in večina podjetij obratuje s polno zmogljivostjo. To je posledica ponovnega dviga lire, vsled česar se Italija bolj zanima za naš les. — Rumunska lesna industrija je pa zaradi zadnjega dviga leja prišla v težak položaj, kajti Jugoslavija, Češkoslovaška in Poljska ponujajo v inozemstvu les po tako nizkih cenah, da je rumunski izvoz nemogoč. Številne velike tvrdke so zaradi neugodnih izgledov sklenile likvidirati. Take posledice ima neupravičen dvig valute na gospodarstvo države.

g Jugoslovanske cene lesa. V splošnem so tu označene cene merodajne za vagonске pošiljke za blago naloženo na oddajni postaji in sicer za kubični meter: hrastovi hlodi I. vrste 600—1200 Din, II. vrste 400 do 600 Din, III. vrste 250 do 400 Din. Hrastove deske 1500—2200 Din, hrastovi frizi I. vrste 4—7 cm širine 1300 do 1600 Din, I. vrste 8—12 cm širine 1600 do 1900 Din, trami monte 1000—1500 Din, doge za sode 60—90 Din, bukovih hlodi 200 do 300 Din, bukovih deske parjene 1000 do 1300 Din, neparjene 900 do 1100 Din, bukovih frizov parjenih 700 do 900 Din, javorovi hlodi I. vrste 400 do 600 Din, jesenovih 400 do 1000 Din, brestovi 200 do 500 Din. Hrastovi železniški pragi za komad od 14 do 65 po dolžini in obsegu, bukovih železniških pragi 35 do 39 Din. Bukova drva od 23 do 25 Din za 100 kg, hrastova drva 14 do 18 Din. Bukovo oglje 70 do 80 Din za 100 kg.

Živina.

g Živinski sejem v Ljubljani. Prignanih je bilo 246 konj, 4 žrebeta, 25 volov, 23 krav, 4 teleta in 329 prašičkov za rejo. Kupčija je bila zelo slaba. Prodanih je bilo 18 konj, 7 volov, 9 krav, 4 teleta in 145

prašičkov. Cene za kilogram žive teže so bile: voli prvovrstni po 9 Din, drugovrstni po 8 Din, tretjevrstni po 7.50 Din, krave debele po 5—6 Din, krave klobasariče po 3—4 Din, teleta 11.50—12 Din. Konji so se prodajali od 500 do 5000 Din komad. Prašički za rejo po 500 do 600 dinarjev par. — Cene volom so bile čvrste. Inozemskih kupcev ni bilo.

g Živinski sejem v Mariboru. Dogon je znašal 11 konj, 6 bikov, 69 volov, 247 krav in 21 telet; skupaj 354 komadov. Povprečne cene za kilogram žive teže so bile: debeli voli 8 Din, poldebili 7—7.50 dinarjev, vprežni voli 7.50, biki za klanje 5—8.75 Din, molzne in breje krave 5 do 6 Din. Prodanih je bilo 200 glav, od teh za izvoz v Italijo 27 in za Avstrijo 12. — Mesne cene so bile: govedina 8—18 Din za kilogram, teletina 10—19 Din, svinjina 15—27 Din. — Kupčija je bila v splošnem slaba.

Izvoz in uvoz.

g Izvozna carina na jajca in perutnino — znižana. V zadnji dobi je Švica zvišala svojo uvozno carino na jajca, vsled česar je bila naša izvozna trgovina s temi predmeti hudo prizadeta. Da to odredbo omili in onemogoči nadaljnji izvoz tega izredno važnega blaga, je imel kmetijski minister razgovor s finančnim ministrom zaradi znižanja izvozne carine na jajca in perutnino. Finančni minister je pristal na razne olajšave, ki bodo stopile v najkrajšem času v veljavo.

g Izvoz vina iz Banata. Zadnje dni se je začel izdatnejši izvoz vina iz Banata. Izvoženih je bilo 20 vagonov v Nemčijo, 20 v Avstrijo, 5 v Češkoslovaško, manjše količine pa tudi v druge države. V Vrhu se mudi mnogo inozemskih zastopnikov. Banaško vino se bolje izplača Avstriji in Češkoslovaški kljub visoki carini 5 do 6 dinarjev za liter.

g Francija želi vina iz Jugoslavije. Neka francoska tvrdka v Beziersu na Francoskem išče večje količine belega ali črnega namiznega vina, 9/10 do 10 stopinj močnega, ki se da lahko shraniti. Interesenti naj stavijo svoje ponudbe na naš konzulat v Parizu s pozivom na štev. 225 od 8. aprila. Cene je staviti za hektoliter franko Delle Homt-Rhim ali cif Marseille.

Razno.

d Semnji od 9.—21. maja Gradac pri Črnomlju (13.); Moravče (16.); Koprivnik pri Kočevju (12.); Mozelj (20.); Nemška Loka (14.); Reka (16.); Sodražica (12.); Vrbovec pri Kočevju (9.); Studenec v krškem glavarstvu (16.); Videm v litijem glavarstvu (16.); Zagorje (12.); Ljubljana (11.); Senožet ob Savi (20.); Šmarije pod Ljubljano (10.); Cerknica (9.); Kandija (19.); Lukovec (16.); Velika Loka (12.); Ptuj (17.); Brežice (9.); Breg niže Ptuja (9.); Plištajn (16.); Videm ob Savi (21.).

g Na specialni živinorejsko-poljedelski šoli na Grmu (Novo mesto) se vrše dne 16. maja t. l. dvodnevni teoretični in praktični tečaj za pridelovanje krme. Oba dneva začne pouk ob 8 dopoldne. V tečaj se sprejme le dvajset prosilcev. Revni udeleženci te-

čaja, dobijo na zavodu brezplačno hrano in prenočišče. Kdor se namerava udeležiti tečaja, naj se prijavi po dopisnici najpozneje do 9. maja, da bodo nato vsi sprejeti lahko pravočasno obveščeni.

g Praktični tečaj za gospodarske vajence. Gospodarske vajence sprejme specialna živinorejsko-poljedelska šola na Grmu za dobo od 1. jun. do 31. okt. 1927. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesna sposobnost, neoporekljivost ter dovršena osnovna šola. Prednost imajo kmečki sinovi, ki ostanejo na domačem gospodarstvu. Gospodarski vajenci se uporabljajo za delo v vseh panogah šolskega gospodarstva, zlasti v sadjarstvu in vinarstvu, in uživajo tudi teoretičen pouk pri delu, kjer so zaposleni. Zato dobivajo prosto hrano in prosto stanovanje. Gospodarska praksa je izvrstna predpriprava za vstop v šolo s 1. novembrom 1927. Pri sprejemu v šolo imajo gospodarski vajenci iz ljubljanske oblasti, in sicer, ako izpolnijo ostale pogoje, Lastnoročno, na vso polo pisane, s 25 Din (5 + 20) kolkovane prošnje s priloženim krstnim listom, domovnico, zadnjim šolskim izpričevalom ter izpričevalom navedenosti, je poslati do 20. maja 1927 ravnateljstvu specialne živinorejsko-poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu.

g Načrt zakona o železniški mreži. Na podlagi sklepov železniške konference je prometno ministrstvo izdelalo načrt zakona o železniški mreži, ki ga je sedaj poslalo vsem ministrstvom. Namen tega zakonskega načrta je, da se ugotovi splošni načrt bodoče železniške mreže. Ministrski svet bo izdelal končno obliko tega zakona.

g Razvoj poljedelske proizvodnje v Avstriji. Avstrijska vlada skuša že nekaj let z vsemi sredstvi dvigniti poljedelsko proizvodnjo, kar ji je v mnogih ozirih tudi uspelo. Strokovnjaki poudarjajo, da bo že letošnja letina—rži, ječmena, ovs, koruze in krompirja krila vso potrebo domače potrošnje. Uvažati bo torej treba le primanjkljaj v pšenici, ki znaša danes še 40 odstotkov konzuma. Da bi se tudi ta primanjkljaj kril, je potrebno povečati s pšenico zasejano ploskev za 140.000 hektarjev ali pa dvigniti žetveni donos. Letošnji proračun je določil sredstva za pridobitev 10.000 hektarjev nove rodovitne zemlje. Politika vlade gre za tem, da se dvigne pridelek pšenice na višino porabe. — Tudi v drugih industrijskih državah n. pr. v Češkoslovaški opazamo ista stremjenja v kmetijski politiki, ki so posledica pretirane zaščitno-carinske politike srednjeevropskih držav. Kmetijske države se branijo uvoza industrijskih proizvodov, zato so industrijske države primorane povečati poljedelsko proizvodnjo, da se ubranijo uvoza poljedelskih proizvodov.

Pozor gasilci! Vsa gasilna društva v veliko zalogo ČEPIC, NARAMNIC in vseh drugih potrebščin za gasilce, najsiho za sarže ali mostvo. Prosim, da v slučaju potrebe ne prezrete moje tvrdke, kar bo le v Vašo korist.

Največja izbira! Najnižje cene!

ELIGIJ EBER, krznarstvo,
LJUBLJANA, Kongresni trg štev. 7.